Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Principy Library 2.0 v rozvoji akvizice knihoven

Autor práce: Bc. Iveta Mládková

Vedoucí práce: PhDr. Radka Římanová

Oponent práce: Mgr. Lenka Němečková

Cílem předložené diplomové práce je definovat principy tzv. Library 2.0 a následně analyzovat jejich využívání v českých knihovnách, zejména v procesu akvizice.

Obsahová stránka práce

Autorka si zvolila relativně aktuální a prakticky zaměřené téma analýzy principů Web 2.0 v aplikaci na akviziční proces knihoven. Library 2.0 je velmi obtížně jednoznačně definovatelný pojem. Různí autoři se k němu staví z různých úhlů pohledu a prozatím nebyl analyzován do takové míry, aby vznikla jednotná komplexní definice, případně koncensus nad jeho významem.

Práce je rozdělena na dvě části. Úvodní část je zaměřena na představení domácího i zahraničního knižního trhu a principů akvizičního procesu. Druhá část práce popisuje principy Library 2.0 a jejich implementaci do praxe vybraných knihoven v ČR.

V rámci úvodní kapitoly autorka popisuje statické a dynamické prvky procesu akvizice a jeho okolí, včetně subjektů knižního trhu a akvizičních modulů jednotlivých knihovních systémů. Na tuto část navazuje již jádro práce, popisující fenomén Library 2.0. Autorka zde sice vychází z definic pojmů „Web 2.0“ a „Library 2.0“ od více autorů, ovšem výsledné pojetí principu Library 2.0 pro další zpracování tématu je dle mého názoru nepropracované, zavádějící a neodpovídající definici principu Web 2.0, ze kterého je princip Library 2.0 derivován.

Faktem je, že samotný pojem „Library 2.0“ je poněkud zavádějící a nikdy nebyl zcela komplexně definován. Z tohoto důvodu se domnívám, že autorka měla, s ohledem na účel své diplomové práce, vytvořit vlastní definici tohoto pojmu a stanovit konkrétní kritéria, která u jednotlivých knihoven sledovala. Kritéria, stanovená v kapitole 2, jsou podle mého názoru obšírná a nekonkrétně specifikovaná. Bez ohledu na skutečnost, že jsou pouze převzatá ze zahraniční literatury a neadekvátně přeložena do češtiny. Důsledkem tohoto je pak sledování a popis běžných služeb knihoven, které za prvky Library 2.0 nelze považovat. Jedná se o poskytování elektronických informačních zdrojů, zpracovávání statistik jejich využívanosti, sledování typologie poskytovaných dokumentů, zveřejňování výročních zpráv, přírůstkových seznamů, fotogalerie, popřípadě jiných statických informací na webových stránkách knihovny. Zapojení knihovny do konsorciálních projektů také nelze považovat za prvky Library 2.0.

Naopak je zapotřebí ocenit autorčinu snahu o jednotné hodnocení všech popisovaných subjektů (internetových knihkupectví i jednotlivých knihoven) dle stejných kritérií. Zvláště přehledně působí závěrečná tabulka služeb zkoumaných knihoven v kapitole 4.2.6. Obdobný tabulka by byla vhodná i pro přehled internetových knihkupectví.

V rámci definice pojmu Web 2.0 / Library 2.0 postrádám v práci zmínku o některých jeho základních principech - sociálních sítích (přestože se na ně autorka dále v textu odvolává), sociálním tagování

(pojem „tag“ se v textu také vyskytuje zcela bez vysvětlení). Taktéž autorka tyto základní principy nezmiňuje ani v závěru práce, ve kterém navrhuje jednotlivé prvky Library 2.0 k implementaci v knihovnách.

Závěr práce poskytuje zajímavé postřehy vzhledem k možnosti implementace prvků Web 2.0/Library 2.0 v knihovnách. Autorka zde zajímavým způsobem shrnuje poznatky ze své práce a navrhuje využití prvků Library 2.0 v procesu akvizice v českých knihovnách. Tento text považuji, s ohledem na zadání a cíl práce, za stěžejní část celého textu a dle mého názoru by mohl být jako takový lépe rozpracován v samostatné kapitole.

Jazyková a formální stránka práce

Po jazykové stránce je práce na velmi dobré úrovni, bez výraznějších překlepů či gramatických nedostatků. Autorce bych pouze doporučila věnovat pozornost slovosledu v pasážích, ve kterých cituje cizojazyčné zdroje, zejména v kapitolách 2.2.1. - 2.2.3. Nedůkladný překlad je zřetelný zejména u popisu kritérií Library 2.0, která jsou používána v celé práci. Nepřesné je také paralelní využívání pojmů „Library 2.0“, „Knihovna 2.0“ a „L2“ nejen v textu, ale i v nadpisech v rámci jedné části (kapitola 4.2).

Členění textu na kapitoly je logické a přehledné, text na sebe plynule navazuje. V poslední řadě autorka velmi zřetelně využívá citace a odkazy v textu a taktéž závěrečný bibliografický soupis je pěkně zpracován, takže je možné vždy dohledat zdroj popisovaných informací. Jen výjimečné se v práci vyskytují zmínky o internetových knihkupectvích bez předchozího odkazu na jejich webové stránky (strana 30).

Závěrečné hodnocení práce

Po formální stránce je práce na velmi dobré úrovni. Po obsahové stránce postrádám preciznější uchopení klíčové tematiky a konkrétnější zdůvodnění záměru práce.

Témata k obhajobě

- Jaké jsou, dle Vašeho názoru, služby principu Library 2.0, které české knihovny velmi jednoduše implementovaly a které naopak v českém prostředí budou pro implementaci složitější?
- Které prvky Web 2.0/Library 2.0 jsou využitelné v procesu akvizice knihoven?

Klasifikace

S ohledem na výše uvedené hodnocení a nedostatky v obsahové stránce práce diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „dobře“ (3).

V Praze dne 12. 9. 2010 Mgr. Lenka Němečková